ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการเสริมธาตุเหล็กด้วยอาหารต่อค่าฮีมาโตคริตในเด็กวัยเรียน ที่มีภาวะโลนิตจาง

ผู้เชียน

นางสาวอัจฉรีย์ นิโรย

สาขาวิชา

ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปีการศึกษา

2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก 2) เปรียบเทียบค่าฮีมาโตคริตของนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาด ธาตุเหล็กก่อนกับหลังให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี และยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต 3) เปรียบเทียบค่าฮีมาโตคริตของนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กหลังให้ อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี กับยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต 4) เปรียบเทียบปริมาณสารอาหารที่ บริโภค ได้แก่ โปรตีน เหล็ก และวิตะมินซี ของนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ก่อนกับหลังให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี และยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต 5) เปรียบเทียบ ปริมาณสารอาหารที่บริโภค ได้แก่ โปรตีน เหล็ก และวิตะมินซี ของนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจาง จากการขาดธาตุเหล็กหลังให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี กับยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจาง อายุ 9-12 ปี กำลังศึกษา อยู่ขึ้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านตาบา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส จำนวน 60 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด แบ่งกลุ่มโดยการจับคู่ตามเพศและอายุ แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มี ตัวแปรอิสระที่ศึกษาคือ การเสริมธาตุเหล็ก 2 วิธี ได้แก่ อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี และ ยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต ตัวแปรตามคือ ค่าฮีมาโตคริต และปริมาณสารอาหารที่บริโภค ได้แก่ โปรตีน เหล็ก และวิตะมินซี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบบคัดกรองเด็กวัยเรียนที่มีปัญหาสุขภาพอนามัยและโรคเลือดจางธาลัสซีเมีย แบบบันทึก อาหารบริโภค 3 วัน รายการอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับ ประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับ ประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับ ประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับ ประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับ เราทานอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับ เราทานอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี แบบบันทึกติดตามผลการรับประทานยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทดสอบที่ (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. กลุ่มนักเรียนที่ให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินชี กับกลุ่มนักเรียนที่ให้ยาเม็ด เฟอร์รัส ซัลเฟต มีค่าฮีมาโตคริตมากกว่าก่อนให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินชี และให้ยาเม็ด เฟอร์รัส ซัลเฟต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 2. กลุ่มนักเรียนที่ให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี กับกลุ่มนักเรียนที่ให้ยาเม็ด เฟอร์รัส ซัลเฟต หลังให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี กับให้ยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต มีค่าฮีมาโตคริต ไม่แตกต่างกัน
- 3. กลุ่มนักเรียนที่ให้อาหารที่มีอาตุเหล็กและวิตะมินซี และกลุ่มนักเรียนที่ให้ยาเม็ด เพื่อร์รัส ซัลเฟต มีเหล็ก วิตะมินซี มากกว่าก่อนให้อาหารที่มีอาตุเหล็กและวิตะมินซี และให้ยา เม็ดเพื่อร์รัส ซัลเฟต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนโปรตีนของ ทั้งสองกลุ่มมีมากกว่าก่อนให้อาหารที่มีอาตุเหล็กและวิตะมินซี และให้ยาเม็ดเพื่อร์รัส ซัลเฟต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กับ .01 ตามลำดับ
- 4. กลุ่มนักเรียนที่ให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี กับกลุ่มนักเรียนที่ให้ยาเม็ด เพื่อร์รัส ซัลเฟต ภายหลังการทดลอง กลุ่มนักเรียนที่ให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี มี เหล็กมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่ให้ยาเม็ดเพื่อร์รัส ซัลเฟต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เว้นแต่โปรตีน และวิตะมินซี ที่มีปริมาณพอ ๆ กัน

จากผลวิจัยเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว จะได้ข้อค้นพบที่สำคัญคือ ทั้งกลุ่มนักเรียนที่ ให้อาหารที่มีธาตุเหล็กละวิตะมินซี กับกลุ่มนักเรียนที่ให้ยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต มีค่าฮีมาโตคริต เพิ่มขึ้นไม่ต่างกัน แต่กลุ่มนักเรียนที่ให้อาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินซี มีเหล็กมากกว่า กลุ่ม นักเรียนที่ให้ยาเม็ดเฟอร์รัส ซัลเฟต

จากผลการวิจัยดังกล่าว ควรนำรายการอาหารที่มีธาตุเหล็กและวิตะมินขีไป ดำเนินการจัดอาหารกลางวันแก่นักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขบัญหาภาวะโลหิตจาง และสามารถป้องกันควบคุมภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในนักเรียนได้ ส่งผลต่อสุขภาพ อนามัยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติบัญญา ซึ่งเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ต่อไปในอนาคต Thesis Title Effects of Iron Food Supplementation on Hematocrit Levels

among Anemic School Age Children

Author Miss Autcharee Nirote

Major Program Community Development Education

Academic Year 1998

Abstract

This research was intended 1) to investigate the general information about the students who were anemic from the lack of iron, 2) to compare the anemic students' hematocrit levels before treating them with iron and vitamin C rich foods and ferrous sulphate tablets with those after, 3) to compare the anemic students' hematocrit levels after supplementing them the iron and vitamin C rich foods and giving them ferrous sulphate tablets 4) to compare the intake of nutrients – protein, iron, and vitamin C – of the anemic students before and after treating them with iron and vitamin C rich foods and ferrous sulphate tablets 5) to compare the intake of the aforementioned nutrients of the anemic students after treating them with iron and vitamin C rich foods and with ferrous sulphate tablets

The samples selected for the study were 60 anemic students, aged 9-12, who were studying in Prathomsuksa 3-6 at Ben Taba School, Amphoe Takbai, Changwat Narathiwat, whic is under the Office of Narathiwat Primary Education. They were matched by sex and age and randomly selected to be in an experimental group and a controlled group. The independent variables investigated were two methods of iron supplementation: iron and vitamin C rich foods, and ferrous sulphate tablets. The dependent variables were the hematocrit level and the intake of nutrients: protein, iron, and vitamin C. The research instruments consisted of an inventory of students who had health problems and thalassemia for exclusion, a record of three-day food consumption, a list of food containing iron and vitamin C, a follow-up record of iron and vitamin C rich foods consumption, and a follow-up record of ferrous sulphate tablets consumption. The statistical analysis of the data was based on percentages, arithmatic means, standard deviation, and t-test.

The findings were as follows:

- The group of students treated with iron and vitamin C rich foods and those treated with ferrous sulphate tablets showed significantly higher level of hematocrit after the experiment than before, at .001 level.
- 2. After the experiment, the hematocrit level of those treated with iron and vitamin C rich foods was not different from that of other group treated with ferrous sulphate tablets.
- 3. The intake of iron and vitamin C was larger after the experiment among the students treated with iron and vitamin C rich foods and those treated with ferrous sulphate tablets, at .01 and .05 respectively, while the intake of Protein in those two groups was significantly larger at .001 and .01 consecutively.
- 4. After the experiment, the students treated with iron and vitamin C rich food showed larger intake of iron than those treated with ferrous sulphate tablets at .001 level, while the intake of protein and vitamin C was similar.

Overall, the significant finding was that the post experimental the hematocrit level of the students treated with iron and vitamin C rich food was not different from that of the students treated with ferrous sulphate tablets, but their intake of iron was larger.

According to the research results, it was recommended that iron and vitamin C rich food be effectively used in a school lunch program to solve and control the problems of anemia among students, and to benefit their physical and mental health, as well as intelligence, resulting in future human resource development.